

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

6. Adolescentiæ lubrica via. Invitamentum voluptatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

----- At læva malorum -----

Exercet pœnas, & ad impia tartara mittit.

In illa, *opulentia, honor, quies, illecebra omnes*: Sed cum his *injustitia, crudelitas, superbia, perfidia, libido, cupiditas, discordia, ignorantia, mendacium, stultitia*, cæteraque vitia. Exitus autem in profundum præcipitat.

In hac *justitia, temperantia, patientia, fides, castitas, abstinencia, concordia, scientia, veritas, sapientia*, cæteraque virtutes; sed simul cum his *paupertas, labor, dolor, amaritudines* multæ. Felix, qui potest perpetuis bonis mala brevia pensare, & bonis brevibus contemptis mala æterna exire! Hæc ille.

V. (e) Atque hoc Herculis bivium non ad mores tantum, sed etiam ad litteras pertinet. Sanè quod de Dialecticâ scripsit Gellius lib. 16. c. 8. ad quamlibet doctrinam liberalem, atque ad Chorum totum musarum æquè referri potest. Hujus disciplinæ studium atque cognitio, inquit, in principiis quidem tetra, & aspernabilis, insuavisque esse, & incivilis videri solet: sed ubi aliquantum processeris, tum denique & emolumentum in animo dilucebit tuo, & sequetur quædam discendi voluptas insatiabilis. Vulgò dicitur: *Scientiam neminem habere hostem, nisi ignorantem*. Qui enim in adyta disciplinarum semel introiverunt, ij demum experiuntur, quàm sit verum illud Aristotelicum: radices litterarum amaras esse, fructus verò dulces.

VI. (f) Equidem lubricè ambulat adolescentia; videt meliora, nec rarò probat; plerùmque tamen peiora sequitur. Potens est illicium Pravitatis, censeturque via tutior, quàm plures præcedunt; sed fallit exitus. Sapientissimus regum, inter ea, quæ difficillimam videbantur explicationem habere, numerat *viam viri in adolescentia sua*. Prov. 30. ubi sic loquitur: *Tria sunt difficilia mihi, & quartum penitus ignoro: viam aquile in cælo, viam colubri super petram, viam navis in medio mari, & viam viri in adolescentia sua*. Est enim mobilis, vaga, instabilis hæc ætas ob calorem & fervorem sanguinis. Adeoque sicut *vix aquile, colubri*, ac *navis* sunt obliquæ, ac tortuosæ, atque difficulter inveniuntur, quia nullum post se vestigium relinquunt: ita & via, hoc est, vitæ ratio, quam quis in adolescentia sua loquitur, difficilè intelligitur; quippe cum adolescens se per omnes horas in diversa torqueat, & nunc huc, nunc illuc rapiatur, nec pronum sit advertere, quò tendat. S. Ambrosius lib. 1. de Cain & Abel. c. 4. eleganter commentatur in illum locum

(e) Herculis bivium etiam ad litterarum studia refertur. (f) Adolescentia lubrica via.

cum Proverb. 9. v. 13. 14. 15. 16. (g) *Mulier stulta & clamosa, plenaque illecebris, & nihil omnino sciens, sedet in foribus domus suae super sellam in excelsis urbis loco, ut vocaret transeuntes per viam, & pergentes itinere suo: Qui est parvulus declinet ad me, & vecordi locuta est &c.* Hæc inquit mulier, est suada meretrix, seu vecors Voluptas, meretricio procax motu, infracto per delicias incessu, nutantibus oculis, & ludentibus jaculans palpebris retia, quibus pretiosas juvenum animas capit; quemcunque viderit sensu indigum, prætereuntem, sermonibus adoritur gratiosis, quibus facit juvenum avolare corda, pudore vilis, amictu dives, genas picta, vitiorum succincta comitatu & quodam nequitiarum choro circumfusa. Thesauros demonstrat, regna promittit, amores spondet, inexploratos concubitus pollicetur, sine pædago disciplinas, sine monitore sermones, vitam sine sollicitudine, mollem somnum, inexplebilem cupiditatem. Atque hæc est illa seductrix, quæ parvulos, hoc est, imprudentes adolescentes in transversum agit, à dextro tramite in sinistram torquet. Hæc S. P. Igitur quisquis es, qui cum Hercule vis monstrorum, hoc est, vitiorum domitor evadere, ne finas te à recta virtutis semita deflecti, *nam si sapiens fueris; tibi metipsum eris: si autem illusor* (id est, irrisor & contemptor bene monentium) solus portabis malum, Prov. 9. scilicet exitium tibi accerses sempiternum.

VII. (b) Ibidem cap. 22. legimus: *Adolescens juxta viam suam, etiam cum senuerit, non recedet ab ea.* Hebræi habent *juxta os via sua*, id est, bivium. Hinc Vatablus: initia, inquit, puerum juxta bivium viae suae, id est, institue & erudi puerum ab incunabulis, ut recto tramite virtutis incedat: plurimum enim interest, ad dextram an ad laevam deflectat. Rectè autem os viae, vocatur bivium, quia sicut os est bifidum (finditur enim in duo labra) sic bivium secatur in duas vias. Pulchrè Clemens Alexand. lib. 1. pædag. c. 5. Est, inquit, in nobis uber ætatis, ipsa juventus. Nam sicut ex materno ubere lac fugitur, quo omnia infantis membra nutriuntur: ita ex juventute hauriuntur mores, quibus reliquæ ætates informantur. Quatuor verò de causis demon adolescentibus maximè venatur. Primò, quia scit à Deo pios adolescentibus maximè amari & expeti, ideò hunc florem ætatis gaudet Deo præripere. Secundò, quia sic viam sternit ad sequentis vitæ peccata. Tertio, quia adolescentibus facilè falli, difficilè se expedire è diaboli vinculis possunt. Quarto, quia dum peccant, impotenter peccant. Hæc ille. Unde videant

(g) *Invitamentum voluptatis. (b) Multum est situm in primo bivij Herculei aditu.*